

Н.Г. Гринченко, д-р техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.А. Большакова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ІНТЕГРАЦІЇ ДО МІЖНАРОДНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИМОГ

Головною метою освітньої системи сьогодні є підготовка такого спеціаліста, який буде здатним до надання професійних послуг на високому рівні, пошуку себе як фахівця та реалізації свого трудового потенціалу. Компетентнісний підхід в освіті повинен мати кардинально інноваційний характер порівняно зі старою моделлю. Динаміка сучасних змін передбачає становлення такої парадигми освіти, при якій освіті, що базується тільки на знаннях виявляється вже недостатньо. Деактуалізація інформації сьогодні відбувається значно швидше, ніж закінчується цикл навчання. Тому традиційний підхід до передачі необхідного запасу знань від викладача до студента стає малоефективним і відірваним від життя. Відновлення втраченої рівноваги між вищою технічною освітою і дійсністю полягає в зсуві його цільової функції: від знань, умінь і навичок – до компетентності, тобто до інтегральних практичних вмінь. На ринку праці затребувані не самі по собі знання, а здатність фахівця на їх основі виконувати певні професійні обов'язки.

Суть процесів, що одержали назву інноваційних, лежить в області здійснення орієнтації на створення для студентів можливостей не тільки засвоювати запропонований викладачем матеріал, а й розвиток у студентів можливостей освоювати новий досвід на основі формування творчого і критичного мислення, досвіду та інструментарію навчально-дослідницької діяльності.

Навчальний процес в університеті необхідно побудувати таким чином, щоб знання та вміння, які отримують випускники університету, були достатні не тільки для виконання ними професійних функцій, але і забезпечували можливість професійного зростання фахівця, зміни профілю виробництва, освоєння нової техніки і технологій, результативної творчої діяльності, самостійного прийняття рішень у виробничих умовах, правильній оцінці своєї професійної діяльності в системі виконання професійний обов'язків.

Щоб підготувати професійного випускника необхідно змоделювати кінцевий результат, тобто описати модель «професійно адаптованого студента», що завершив навчання.

Сучасні вимоги до випускників (парадигма освіти) принципово змінили систему ролей викладача і студента. Якщо при традиційній системі навчання викладач є основним, іноді єдиним джерелом інформації, то в інноваційній системі джерелом інформації може бути студент. При цьому викладач є керівником, комунікатором, який регулює і вибудовує інформаційну взаємодію.

Інновації покликані вирішити накопичені проблеми, запропонувати способи їх вирішення. Можна виділити і ряд конкретних протиріч, які притаманні і для вітчизняної освіти і до теперішнього часу не тільки не вирішені, але і загострюються. До них слід віднести протиріччя:

- між стандартизованим навчанням всіх студентів та їх індивідуальними здібностями і інтересами;
- між бурхливим розвитком науки і реальними пізнавальними можливостями студентів;
- між тенденціями до спеціалізації навчання і завданням різнобічного розвитку особистості;
- між розповсюдженим репродуктивним навчанням і потребою суспільства в людях з розвиненими творчими здібностями.

Під інноваціями у навчанні пропонується розуміти нові методики викладання, нові способи організації занять, нововведення в організації змісту освіти, методи оцінювання освітнього результату.

Головним показником інновації є прогресивне начало в розвитку ЗВО в порівнянні зі сформованими традиціями і масовою практикою. Тому інновації в системі освіти пов'язані із зміною:

- змісту навчання (навчальних планів і навчальних програм);
- стилів, методів і технологій педагогічної діяльності;
- форм організації навчально-виховного процесу;
- системи контролю та оцінки рівня освіти;
- навчально-методичного забезпечення навчального процесу;
- взаємодії з підприємствами галузі та випускниками.

Таким чином, інноваційні педагогічні технології в системі вищої освіти покликані не лише створити ідеальний образ конкурентоспроможного фахівця, але й простежити і проконтролювати процес формування студента як висококваліфікованого спеціаліста, спроможного реалізувати себе у професійній сфері в умовах сучасного інформаційного суспільства.